СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XL. Ч. 3. Джерзи Сіті, Н. Дж., вівторок, 5 січня 1932. VOL. XL. No. 3. Jersey City, N. J., Tuesday, January 5, 1932. THREE CENTS.

КУПЦІ Й ПРОМИСЛОВЦІ ЗАПОВІДАЮТЬ ЗВОРОТ ДО КРАЩОГО

НЮ ЙОРК. — З новим роком забрали слово найвизначніші промисловці й купці щодо бизнесових виглядів на 1932 рік. Всі вони заповідають, що вже є слабі познаки звороту до кращого, а все пішло би ще ліпше, коли би конґрес і леґіслятури пішли за приміром британійського парляменту і залишили на боці партійні сварки, а думали тільки про ліквідацію депресії і добро краю.

Та разом з тим підносяться голоси, що Злучені Держави не піднесуться, коли европейські краї будуть занепадати.

УКРАЇНСЬКА ВИСТАВА В ЧЕСТЬ ВАШИНҐТОНА.

НЮ ЙОРК. — На зборах делеґатів українських товариств з Ню Йорку й околиць, які відбулися в неділю, 3 січня, в Ню Йорку, одобрено думку Школи Українського Національного Танку В. Авраменка в справі влаштування ювилейного свята в честь Вашингтона.

Рішено, що влаштуванням свята має занятися заряд Школи, а Центральний Комітет і товариства Ню Йорку й околиць стануть йому до помочі. Школа, як буде чого потребувати від товариств, звернеться до них письменною чи устною дорогою.

На нарадах був присутний між іншими й п. Александер Кошиць, котрий виголосив довшу промову, в якій подав причини, чому він такий довгий час не брав активної участи в аранжованню нових виступів з українською піснею. Він заявив, що радо возьметься тепер за підготовку Українського Хору, котрий виступить на плянованім святі в честь Вашинґтона, яке має відбутися в травні цього року.

НОВИЙ КОНФЛІКТ МІЖ ДЕРЖАВОЮ І ЦЕРКВОЮ У МЕКСИКУ.

МЕКСИКО СІТИ. — По півторарічній перерві зачався новий період нової боротьби між церквою й державою. Минулої неділі багато католиків мусіли покидати столицю і виїхати до поблизьких місцевостей, щоби там бути на Службі Божій, бо наслідком розпорядження влади багато церков треба було замкнути, а в інших могли відправляти тільки цивільні люди.

Тим разом замкнено також деякі протестантські церкви, коли в них проповідниками були чужинці. Архиепископ Діяц правив богослуження поза містом.

Католики розпочали роботьбу з урядом шляхом пасивного опору.

В ПОГОНІ ЗА БАНДИТАМИ.

СПРІНҐФІЛД (Мізурі). — Літаки, пси, сотки полісменів і народної ґвардії пошукують за бандою Йонґа, котра в боротьбі з поліцією вбила 6 полісменів і поліційних урядовців.

ГОВОРЯЧИЙ ФІЛЬМ У ШКОЛІ.

КЕМБРІДЖ (Месечусетс). — В трох гайскулах роблять спроби з говорячими фільмами. Спроби треватимуть 6 тижнів. Хочуть випробувати, чи говорячі фільми є добрим середником для улекшення подавання науки в школах.

СЛІДОМ ЗА ФІНЛЯНДІЄЮ.

ВАШИНҐТОН. — Мокрі є того переконання, що по тім, що прогибіція провалилась остаточно в Фінляндії, буде лекше довести і тут до ухвали в справі переведення референдума щодо прогибіції. Мокрі певні, що референдум випаде подібно як і в Фінляндії, себто, що населення заявиться за знесення прогибіції.

Сухі бачать небезпеку і готуються до великої кампанії з мокрими. Вони стараються за всяку ціну не допустити до плятформи обидвох партій у справі домагання зміни акту Волстеда.

ЗБОЖЕВОЛІЛА І ВБИЛА ДВОЄ ДІТЕЙ.

ШИКАҐО. — Нянька, яка доглядала двоє малих дітей в домі Джана Гайндля, задушила ґазом діти, а потім сама повісилася з жалю, що її мають відправити, а вона не має сили розлучитися з дітьми, які любила до безтями.

Лікарі подали, що Рот збожеволіла, бо вона дійсно дуже любила діти, та уроїла собі, що треба буде їх покидати, хоч її на ділі не відправляли. Лікарі пояснювали далі, що в багатьох жінок, особливо тих, котрі не мають дітей, любов до дітей доходить дуже часто до божевілля. І це є причиною, що вони часто викрадають діти.

ДЕПОРТУВАЛИ ПРОВІДНИКА СТРАЙКАРІВ.

БОСТОН. — Десятки детективів і 48 полісменів „відпроваджували" Вилієма Мордока до корабля, який має його відвезти до Шкоції, звідки він походить. Ота „парада" пояснюється тим, що поліція боялася розрухів або протестаційних манїфестацій, бо Мордок був одним з тих, що орґанізували робітничий страйк у Лоренс. Депортували його як „непожаданого".

РУМУНСЬКІ БЕЗРОБІТНІ В В НІМЕЧЧИНІ.

Румунське посольство в Берліні повідомило міністерство праці, що в Берліні є велике число румунських безробітних. Не маючи грошей на подорож, просять вони, щоби їх відставлено безплатно до Румунії. Посольство не має до розпорядимости таких сум і жадає, щоби міністерство праці цею справою занялося.

ВОЄННИЙ ІНВАЛІД ЗАМЕРЗ НА ВУЛИЦІ.

У неділю, 29. листопада рано, знайшли на вулиці Університету в Чернівцях мертвого 48-літнього воєнного інваліда, Володимира Корнажевського. Трупа перенесли до поліційного комісаріяту на ринку, де судовий лікар, д-р Дранка, ствердив, що смерть наступила з замерзнення.

АРЕШТУВАННЯ УКРАЇНЦІВ.

За дозволом Городського Староства у Львові відбулася в салі Т-ва Лисенка академія в роковини сецесії українських студентів з львівського університету під проводом д-ра Старисольського, д-ра Ганкевича і д-ра Бурачинського.

По академії українська академічна молодь пішла походом ул. Коперник, Леґіонів, площею Бернардинською і вул. Пекарською на Личаківський цвинтар. На вул. Пекарській заступила дорогу поліція під командою комісаря Конеса й аспіранта Пасерського, розігнала учасників походу та арештувала чотири особи.

БОРОТЬБА ЛЬВІВ.

Зоольоґічний сад при кольоніяльній виставі в Парижі покищо дальше відкритий для відвідувачів. Недавно у присутности 3,000 глядачів відбувся тут небуденний бій — львів. Лев Ґанс, який у травні ударом лаби вбив молоде левеня, кинувся на своїх товаришів недолі та відкусив хвіст суперникові Ґаїрові. Ґаїро, лютий з болю, покусав до крови Ґанса. Прислуга стала поливати львів водою та це не помогло; бій тревав ще довгий час... Втихомирила львів сальва вистрілів; щойно тоді втекли льви до своїх печерних летовищ. Льва Ґаїра треба було оперувати; щоби його звязати, покликали цілу прислугу зоольоґічного саду. Після довгого труду збили Ґаїра з ніг і добре звязали. Щойно тоді в його печеру зайшов хірурґ Люкам і кілька ветеранів. Щоби „цар пустині" заснув, дали йому „львину" давку наркотиків. Ґаїро кидався ще кілька хвилин, ревів і заснув. Хірурґ легко відтяв йому рештку хвоста, промив рану та зашив її. Після операції лев з перевязкою на кінчику хвоста не посмів вийти до своїх товаришів, може зі стиду... За нього заплатили 18,000 франків; знавці впевняють, що за безхвостого Ґаїра не можна буде одержати вже й половини.

ЗЕЛЕНЕ ПИВО.

Любимці пива не мали дотепер великого вибору пива. Вони могли лише жадати темного або ясного пива. А тепер саме наступив зворот. Один лондонський хемік винайшов спосіб крашення пива на будьяку барву. Під цю пору можна вже отримати в Лондоні зелене пиво. Весною будуть уже фабрикувати пиво ріжної барви.

БОЛГАРИ ДБАЮТЬ ПРО СВОЇ МЕНШОСТИ В СУСІДНИХ ДЕРЖАВАХ.

На засіданню болгарського парляменту підніс посол Єноф питання болгарських меншостей у сусідних державах. Він указав на тяжкі умовини, серед яких живуть болгарські меншости. Бесідник зажадав інтервенції болгарського правительства. У відповідь заявив президент міністрів, що в сусідних з Болгарією державах не респектується права болгарської меншости, що Болгарія бажає жити з сусідами в мирі, але сусіди повинні зрозуміти, що питання меншосних прав не є політичним питанням, але елементарною справою людськости.

ЗРОБИЛИ ЗЛОДІЄВИ КРИВДУ.

Бувший офіцир румунської жандармерії, Балас, був свого часу касієром 5. жандармського полку і здефравдував при цій нагоді майже два міліони левів. Опісля втік до Польщі й думав, що справа на цім скінчиться. Але там його арештували й видали Румунії. Воєнний суд у Кишиневі засудив його за це на десять років вязниці. Але засуджений відкликався до вищої інстанції і дня 28. листопада відбулася в Ясах розправа. Баласа засудили на один рік вязниці і деґрадацію. Але й це не вдоволило засудженого і він вніс рекурс.

З КРАЄВОЇ ХРОНІКИ.

Поліцай пострілив у погоні Івана Плашку, підозрілого у вломі до суду в Сеняві. — Вломники ограбили касу „Украïнбанку" в Стрию. — Львівська поліція арештувала кількох комуністів і одного співробітника комуністичного щоденника „Вядомосьці" у звязку з викриттям підземної друкарні. — Арештували жебрачку Антоніну Ґнат, яка вкрала 4-літню донечку Андрія Шидловського з Новосілок, перемиського повіту, щоби видом розплаканої дитини розбуджувати милосердя. Малу Марусю віддали батькам; жебрачка стане перед судом.

ШТУКАРІ.

„Можна знимати золоті монети з носа глядача та не мати грошей на обід" — так часто кажуть штукарі. Щоби виповнити касу свого запомогового товариства, французькі штукарі влаштували недавно в Парижі виставу. Чотири години діялися чуда; з циліндрів виростали китиці рож, вилітали голуби, підіймалося полумя. В порожних склянках появлялися золоті рибки; золоті годинники розліталися на шматки та якимсь чудом виявлялися ненарушеними в кишенях власників. Найбільшим чудом вечора признали всі це, що кільканацять справжніх тисячфранкових банкнотів попали до каси.

ВИКОПАНИЙ СКАРБ НА ВОЛИНІ.

Селянка села Кустинь, рівенського пов., Ольга Харчук, копаючи яму на картофлі, викопала залізну скриню, повну срібних польських монет з років 1620 і 1630. Але частину цього скарбу відобрали власти, а частину, разом зі скринкою, забрав місцевий поміщик Ксаверій Иодко.

ЧОГО ПРИЇЖДЖАВ ПІЛСУДСЬКИЙ ДО БУКАРЕШТУ.

Вістка про відновлення переговорів між Совітською Росією й Польщею в справі пакту ненападу викликала велике заінтересування в політичних і дипльоматичних колах. Спеціяльне значіння приписують фактови, що відновлення польсько-совітських переговорів наступило після того, як совітське правительство перервало дня 14. жовтня переговори саме тому, що не бажало собі заключити одночасно пакт неаґресії з Польщею й Румунією.

Про те, що переговори будуть наново початі, у Польщі знали давно. Але заки приняли сяке або таке рішення, Польща, звязана союзним договором з Румунією, з якою підписала московський протокол з 1928. року, вважала за відповідне повідомити про це свою союзницю. Для цеї цїли приїздив Пілсудський до Букарешту.

Місія Пілсудського в Букарешті полягала в тому, щоби ще раз запевнити румунське правительство про ненарушність польсько-румунської приязні, а також про постанову польського уряду не заключувати ніяких пактів з Москвою без Румунії.

У Букарешті завдають собі тепер питання, чи совітське правительство в дійсности зреклося свого непримиримого становища відносно Румунії й у якому степені. Вважають, що Москву до цього кроку довели міжнародні події останнього часу й публичні заяви професора Йорґи, що Румунія хоче жити в приязні зі всіми своїми сусідами, не виключаючи Совітської Росії.

СТУДЕНТСЬКИЙ ПОБУТ У КИЇВІ.

В Українському Педагогічному Технікумі у Київі студенти після навчання через брак мешкання залишаються в авдиторіях, оплять на столах, по коридорах. Авдиторії в технікумі брудні, рукомойники — засмічені, в коридорах — вода. Харчування студентів також в незадовільному стані. У гуртожитку пляново-статистичного технікума — безладдя й антисанітарія. Вже другу декаду студенти гуртожитку не мають окропу, не мають можливости навіть умитися, бо зіпсовано водотяг.

УКРАЇНА МУСИТЬ ГОДУВАТИ МОСКВУ.

Окремі райони на Україні мусять вивезти до Москви цілі потяги хліба й городини. Так 3. листопада в Синельниківському районі приступлено при помочі комуністів і комсомольців „орґанізувати червоний ешелон для пролетарів Москви", який має складатися з 49 вагонів, в тому числі 30 вагонів хліба й 15 вагонів городини.

„СТШЕЛЬЦИ" ГУЛЯЮТЬ.

У, селі Ставчанах, повіт Городок, заложив місцевий учитель Антін Ґаєвський „Стшельца". У селі Поляків можна почислити на пальцях, тому осовник „Стшельца" намагається втягнути до нього Українців. Не зважаючи на заборону староства, влаштовує він забаву з музикою й танцями. На такій забаві в коршмі поранили „стшельци" В. Валявського та інших. Валявський лежить у львівській лічниці. Таку освіту поширює польський учитель...

ҐАНДІ ЗНОВ УВЯЗНЕНИЙ

ІНДІЯ НА ПЕРЕДОДНІ ВЕЛИКИХ ЗАВОРУШЕНЬ І ЗАВЗЯТОЇ БОРОТЬБИ.

БОМБЕЙ (Індія). — В третій годині ночі, з 3 на 4 січня, англійська поліція арештувала Маґатму Ґандія саме на передодні початку заподженої ним нової боротьби пасивним спротивом проти англійської адміністрації в Індії. Разом з Ґандієм арештовано голову всеіндійського конґресу, Валабая Пателя. Обох замкнено до вязниці „Єровда джейл" біля міста Пума, де рік тому Ґанді сидів, арештований попереднім віцекоролем Індії.

Ґанді вже три дні чекав арешту й приготовився йти до вязниці. Він написав кілька днів тому листа до віцекороля Індії з заявою, що при певних умовах можна обминути активну боротьбу Індійців проти англійської адміністрації. Та на цей лист Ґанді одержав таку відповідь, з якої стало ясно, що треба готуватися до арешту, бо віцекороль на ніякі уступки не піде. Перед арештом Ґандія протягом кількох днів арештовано багато інших індійських лідерів. З усього видно, що віцекороль рішив силою здавити революційний рух серед Індійців.

На другий день по арешті Ґандія розпочалися масові протести Індійців проти арешту їх провідника та його помічників. Разом з тим проголошено в Індії страйк на всіх працях. В містах замкнено всі індійські торговлі. Маґатма Ґанді видав перед своїм арештом заяву, що він сподівається тяжкої й завзятої боротьби проти Англії. Ця боротьба може тревати місяць, рік або десятки років. Ґанді каже, що для народу, який стає до своєї визвольної боротьби, не важне, коли він її виграє, а важне те, щоб він провадив її до побідного кінця, не зважаючи на ніякі жертви, бо нема сили, яка моглаб убити душу нації.

ЯПОНЦІ ПІДУТЬ У МОНҐОЛІЮ.

МУКДЕН (Манджурія). — Японські війська, що заняли Чінчов, висилають частину своїх сил далі, щоб звільнити решту Манджурії від китайських військ до самого китайського муру. Японська воєнна фльота заняла китайський порт у Манджурії, Шанґакван, положений між Чінчовом і китайським кордоном. Це значно скріплює становище японської армії на півдні Манджурії.

Тому, що частина китайських манджурських військ відійшла на територію середньої Монґолії, можна сподіватися, що японські війська займуть кілька монґольських провінцій. Правитель середньої Монґолії ставиться до Японців прихильно й готовий утворити політичну спілку між його провінцією та „незалежною Манджурією".

Як відомо, в зовнішній Монґолії хазяйнують російські большевики, які зробили її радянською. Зі вступом до середньої Монґолії Японців вони на широкому фронті будуть стикатися з російськими большевиками.

НАБИЛИ АМЕРИКАНСЬКОГО КОНСУЛЯ.

МУКДЕН (Манджурія). — Три японські патрольники набили на вулиці Мукдена американського консуля Чемберлейна, який їхав на залізничий двірець, щоб обняти своє становище в Харбіні. Не зважаючи на американський прапор на авті, та на герб консуляту на автомобілі, а також на те, що Чемберлейн виказався своїми документами, один з патрольників кілька разів ударив його пястуком у лице й спричинив поранення.

Ґенеральний консуль у Мукдені зложив перед японським ґенеральним консулем протест, але досі відповіді не одержав. У японському штабі кажуть, що там про цей випадок нічого не відомо, таксамо, як невідомо нічого про те, що американський воєнний аґент Ґарі Алдрих знаходився два дні під арештом в японському штабі в Капоандзе, куди він приїхав на паротязі, щоб разом з передовими японськими частинами приїхати до Чінчова.

ФРАНЦУЗИ ВСЕ НЕЗАДОВОЛЕНІ.

ПАРИЖ (Франція). — Французька преса невдоволена радіопромовою німецького президента Гінденбурґа. Ґазети кажуть, що його заклик до обмеження державами зброєння є ніщо інше як укрите бажання, щоб Німеччина порушенням Версайського мира мала армію нарівні з іншими великими державами.

БУВШИЙ КАЙЗЕР ЗАХВОРІВ.

ДОРН (Ґоляндія). — Бувший німецький кайзер Вільгельм захворів на інфлюенцу. Лікарі приписали йому лишитися в ліжку. Наразі загрози життю старого кайзера нема.

ЮГОСЛАВІЯ НЕЗАДОВОЛЕНА.

БІЛГОРОД (Югославія). — Місцева преса висловлює незадоволення, що між Анґлією та Францією ведуться переговори в справі зміни пляну Йонґа та німецьких репарацій. Ґазети кажуть, що всяке зменшення репарацій тяжко відібється на фінансах Югославії, як уже відбилася мораторія Гувера.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодинокe число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

СМЕРТЬ ЧАСОПИСНОГО РЕПОРТЕРА

Чим є преса для народу, пізнати також і по тім, як культурні народи ставляться до завдань і праці журналіста, себто особи, яка дуже часто не має ніякого титулу чи відзначення, ні не займає визначної посади чи якого високого урядового становища, а знає нераз більше ніж ті, що кермують судьбою держав. Оттаким був померший перед кількома днями Ричард Улеген, вашинґтонський кореспондент „Ди Ню Йорк Таймс".

Отсе померла людина, котра 40 літ займалася журналістикою, з чого 20 літ жила постійно у Вашинґтоні, і як кажуть, була „очима й ухом" американського народу, себто передавала йому в новинкарськім виді все те, що твориться у столиці, а звязане з державиим життям Америки і держав світа.

По його смерти пишуть, що американська журналістика стала біднішою на одного великого джентельмена, котрий, хоч не був ніким іншим, тільки ґазетним кореспондентом, може зачислити 8 американських президентів то своїх приятелів, а крім них сотки визначних осіб, політиків і диплъоматів, котрі не тільки давали йому потрібні інформації, але дуже часто засягали його ради у найважніших політичних справах. Він то був дуже часто тим, котрий творив дійсну історію, хоч на зверх фіґурували інші імена. Тому не диво, що всі погоджуються щодо цього, що те місце, на якім сидів при столі Улеген, було навіть тоді, коли було далеко від президіяльного місця, на ділі першим місцем.

Признання, з яким відносились до Улегена за життя, а ще більше по смерти, було оперте на довголітній. чесній журналістичній праці. Улегенови вірили. Бо він, подаючи звідомлення як репортер, стояв вище партій і не закрашував подій своїми особистими переконаннями, своїми симпатіями чи антипатіями, а передавав те, що дійсно сталося, або мало статися. Він не був сензаційним репортером, але зате правдомовним, котрий ставив правду в журналістичній етиці вище всього. І тому саме підніс він журналістичну професію у Вашинґтоні дуже високо й тому над могилою цього „репортера" висказують найвизначніші люди слова найбільшого признання, а президент держави оголошує, що втратив мудрого дорадника і доброго приятеля.

Це помер, як пишуть, джентельмен старої журналістичної школи, яких тепер так дуже треба, а яких так мало.

НА ПОЛІТИЧНІ ЦІЛИ СТАРОГО КРАЮ

Українське Національно-демократичне Обєднання (УНДО) й Українська Парляментарна Репрезентація звертається до американських Українців з проханням матеріяльної допомоги на політичну акцію в Старому Краю, а тепер на покриття коштів висилки делеґації на засідання Ради Ліґи Націй в січні 1932 р.

Від наших читачів одержали ми письма, які вони дістали з краю, а в яких УНДО й Українська Парляментарна Репрезентація просять їх жертв на допомогу політичній праці в старім краю. Письма такі, як нас повідомляють, одержали також деякі наші установи в Америці. Супроти терору, який тепер панує на наших землях під Польщею, ми не вважали за вказане подавати до публичного відома, хто це звертається, а тільки хотіли згадати за саму справу. Але тому, що деякі часописи вже подали дословний текст пересланих письм, проголошуємо письмо, яке переслано з краю до „Обєднання". Воно звучить:

Львів 9. грудня 1931 р.

До Хвальної Управи

Обєднання Українських Орґанізацій в Америці в Ню Йорку.

Українське Національно-Демократичне Обєднання й Українська Парляментарна Репрезентація мають честь звернутися до Хвальної Управи Товариства у преважній загально - національній справі. Ані Українське Національно-Демократичне Обєднання, ані Українська Парляментарна Репрезентація не зверталися досі ні разу до Американських Українців з проханням о матеріяльну допомогу на політичну працю в старому краю. Навіть на таку загально-національну справу, як вибори до польських законодатних установ, не дали Американські Українці Національному Обєднанню поважніших матеріяльних засобів. Національний табор обходився досі в ділянці політики без допомоги наших заморських Братів, а радів з незвичайної жертвенности Американських Українців на культурні, шкільні, освітні і гуманітарні потреби старого краю.

Під теперішню хвилю, важні політичні події змушують нас звернутися до української заморської еміґрації з проханням о матеріяльну допомогу на політичні цілі старого краю, точніше говорячи: на закордонну політику. Як звісно, від осени 1930 р. українська справа стала голосною в цілому світі. Ми не будемо пригадувати тих сумних і траґічних подій, які спричинили це. Ви самі багато знаєте про страшні терпіння українського народу Галицької Волости в тому часі. Тепер українська справа є перед Союзом Народів. Орґан Союзу Народів, Комітет Трох, вже тричі розглядав справу українських петицій. В січні має прийти українська справа перший раз від часу мирової конференції на публичне засідання Ради Союзу Народів. По довгих літах представники держав, згуртовані в Союзі Народів, вискажуть публично своє становище до українського народу і його положення.

Пропаґанду української справи в світі ведуть всі Українці. Багато для спопуляризування української справи причинилась українська заморська еміґрація, Українці Злучених Держав і Канади, багато зробила европейська українська еміґрація. Старий край оцінює ту працю і є за неї вдячний. Та є справа, яку можуть заступати перед Союзом Народів і його членами, відпоручниками держав, лиш уmандатовані представники старого краю, точніше кажучи: Українська Парляментарна Репрезентація. Є це справа петицій (жалоб), які, як звісно, внесено до Союзу Народів в справі положення українського народу в межах Польщі. Українська Парляментарна Репрезентація заступає цю справу. Вона висилає на всі засідання Ради Союзу Народів і її органів своїх представників (п. М. Рудницьку, д-ра Олесницького і З. Пеленського) і вони дають Союзові Народів і його членам устно і письменно відповідні інформації. Досі наші відпоручники виїздили вже тричі до Женеви і Лондону, а в січні 1932 р. мусять віхати знову на засідання Ради Союзу Народів.

Висилка наших делеґатів за кордон, а головно належна підготовка справи, як прим. зібрання відповідних матеріялів і їх переклади на ріжні мови, вимагає величезних на наші відносини фондів. Ми досі самі покривали ті видатки шляхом оподаткування на ту ціль великими сумами українських послів і поодиноких громадян. Наші видатки на ту ціль досі виносять кілька тисяч долярів і вони мусять зрости відповідно до зросту заінтересування українською справою в світі.

Положення в краю є того роду, що прилюдної збірки на ту ціль, як Вам відомо, не можемо перевести. Справа стоїть так, що коли старий край не одержить негайно на закордонну працю поважніших фондів від Американських Українців, може статися таке, **що ми не будемо могли навіть вислати наших делеґатів на січневе засідання Ради Союзу Народів.** Не можна до цього допустити, коли хочемо, щоби розпочате велике діло не пропало.

Українська Парляментарна Репрезентація мусить вести боротьбу перед Союзом Народів і його членами за долю і права українського народу, заґварантовані міжнародніми договорами. У цій праці її ніхто із закордонних чинників не може виручити. Цей обовязок має загально-національне значіння. Це примушує нас звернутися з проханням до Американських Українців в імя солідарности помогти під матеріяльним оглядом Українській Парляментарній Репрезентації сповнити цей важкий обвязок. **Закордонна політика все і всюди є і мусить бути понад партіями.**

Ми не прохаємо помочі на внутрішню політику і тому нам можуть і повинні помогти навіть і ті, які чи з непоінформованости, чи з інших причин не годяться у всім з нашою внутрішньою політикою.

Парляментарна Репрезентація зобовязується зужити прислані гроші виключно на вгорі означену ціль і вислати Вп. Жертводавцям рахункове звідомлення.

Звертаємося до Вас в час, коли в старім краю панує нечувана нужда — звертаємося в час, коли й у Вас в новому світі настали тяжкі часи безробіття, однак в переконанні, що Американські Українці, котрі стільки разів давали докази любови Рідного Краю і в цей історичний час допоможуть многострадальним Західньо-Українським Землям у їх політичній боротьбі.

Наше прохання не є звичайним проханням о матеріяльну допомогу, яких сотки приходять до Америки з Европи. Ми це робимо, примушені твердою конечністю, бо не всилі самі брати перед історією відповідальности за матеряльну сторінку, а вслід за цим за успіх, чи невдачу української політичної праці за кордоном.

Зокрема прохаємо Хвальну Управу розглянути всебічно наше письмо та наші прохання на засіданні Хвальної Управи і помогти нам через:

1) призначення можливо скоро і вислання поважнішої квоти на цілі й видатки закордонної праці західньо-українського парляментарного представництва на терені Союзу Народів.

2) піддержку нашої акції своїм впливом,

3) переведення збірки на вгорі наведену ціль серед української еміґрації в Злучених Державах.

4) ужиття свого впливу на Українські Допомогові Товариства в Злучених Державах та на їх пресу, щоби вони призначили негайно відповідні суми на цілі нашої закордонної акції.

В прилозі пересилаємо вказівки в справі пересилки грошей.

Остаємось з правдивою пошаною.

Тут слідують підписи, а по них оттаке пояснення:

ЯК ПЕРЕСИЛАТИ ГРОШІ.

Для оминення коштів, як рівнож приспішення грошевих посилок, по порозумінні з Земельним Банком Гіпотечним у Львові, подаємо слідуючі вказівки в справі пересилки грошей:

Просимо зложити гроші в банку (який Вам є найближчий і найдогідніший), вручуючи тому банкови нижче подану карточку, на якій є докладно виписане, як мають іти гроші до краю і для кого.

Так переслані гроші дійдуть скоро і певно.

На картці подано таку адресу:

Manufacturers Trust Company
New York
of account
Agrar-Hypotheken Bank
Aktiengesellschaft in Lemberg,
of order Ukr. Parl. Repr.

Степан Йовев.

ВОВКИ

— Я боюся вовків, вони їдять звірята й людей.

Чотирнацятьлітній кучерявий пастушок показує палицею на недалекий ліс по тому боці Іскару, непрохідну гущавину дерев, дикого хмелю та кущів ожин. Мисливець питається глумливо, як це вовки роблять, щоби тут перетиснутися.

— О, вони мають свої стежки... перетискаються попід корчі ожин.

— А чи ти кажеш правду, хлопче? Ви, пастухи, любите зажартувати собі з мисливців.

Хлопчина образився.

— Заждіть до заходу сонця, я попроваджу барана з дзвіночком здовж балки, тоді почуєте, як вовки виють! Ви також будете боятися.

Пастушок заманив барана скибкою хліба та попровадив череду за собою. Чистий голос бронзового дзвіночка линув ген по долині.

— Гей! Пане мисливий, лишаєтеся тут? То буде страшне, кажу вам!

Мисливець сміявся.

Хлопець говорив правду. Вовки розшарпали богато дрібної та великої худоби, а тому два дні навіть двоє дітей, що над берегом ріки шукали суниць.

Іще перед заходом сонця всі люди забралися з поля. Здалека було чути, як брехали вівчарські собаки. Понад червоно залитими левадама пищали лилики. Десь у лісі скиглив яструб...

Сова злопотіла крилами, наче засміялася, скрикнула та пропала. Жаби кумкали одноманітно в ріці.

Мисливець виліз на дерево. Згори міг краще чути й розглядатися по околиці.

Смеркалося скоро.

В далечі, від лісової збочі почувся захриплий, протяжний голос...

У лісі зашелестіло. Шелест став голосніший, рівночасно доходив з ріжних боків. Певно надходило більше вовків рівночасно. Потім скоро втікали. Звірюки занюхали мисливця.

З глибини ліса небаром знову завив вовк. Йому відповіли інші. Мисливцеві здавалося, що їх там з десять. Часом завивали всі хором. Цілий ліс відповідав гомоном. Голоси всіх інших звірят затихли. Одні жаби рахкали далі.

Самітнього мисливця пройняв жах. Він не бачив нічого, а це ще більше трівожило його. А тут на одну думку кров у жилах заморозило йому. Як він вернеться у село? Тепер пригадав собі пастушка, що перестерігав його.

Вогняне світло ясніло над лісом: зійшов місяць. Підійшов вище та залив усе своїм сяйвом. Вовки на хвилю затихли, начеб світло сполошило їх. Одначе небаром несамовитий концерт почався наново.

Мисливець бачив, що він окружений. У віддалі яких сто пядесять до двіста метрів стояли шість великих вовків у рівних відступах від себе, півколом... Не ворушилися, лише подеколи заблестіли їх очі. Мисливець вистрілив. Вовк подався трохи набік і станув наче прикований. Його довга тінь спливалася разом з ним. Мисливець вистрілив у другого, у третього — все тесаме: вовки відскакували кілька кроків набік, а потім далі стояли тихо. Найгрубший шріт не засягав їх. Вовки були привикли до стріляшини, бо пастухи та мисливці часто стріляли для пострaху.

* * *

Старий Стоімен ждав до пізної ночі на гостя, мисливця з міста. Вечерю ставили кілька разів на вогонь, щоби пригрілася, та знову здіймали. Трівожні думки находили на старого.

— Гей, Іване! — застукав Стоімен до дверей сусіда, мисливця. — Що сталося з чужим паном?

Сусід схопив за рушницю:

— Ходи, Стоіме, побудимо людей.

Сільські мисливці зійшлися спішно, взяли на ремені кілька великих вівчарських собак і вибралися в дорогу.

Були ще може з верству від ліса, як почули стріл. Собаки шарпалися на ременях. Пустили їх. Побігли туди, відки впав стріл. Мисливці бачили, як до ліса втікали довгі чорні тіни.

Осталося лиш одно чорне тіло та качалося під деревом. Собаки обскочили його, одначе не відважилися підійти аж до нього самого.

— Гей!... Я живий... Я тут... Уважайте, там лежить пострілений вовк! — кричав мисливець, зіскочив з дерева, підійшов до вовка, що дико кидався, та вистрілив у нього.

Мисливець скинув свою шапку наділ. Найвідважніший з вовків підповз, обнюхав шапку. Стріл обляженого мисливця був влучний.

Вбитий вовк був довгий два метри.

* * *

Цілу ніч сиділи мисливці при столі.

Зі сльозами радости в очах наливав старий Стоімен склянки.

Рано ціле село зібралося біля вбитого вовка. Жінка у чорному серпанку перетиснулася крізь юрбу. Коли побачила неживу звірюку, скрикнула:

— Моя дитинка... Боженьку, віддайте мені мою любу дитину!

Роздерла серпанок. Усі стояли збентежені. Це була мати дитини, що її розшарпали вовки.

Потім пішли на нараду у війтову хату. Післали гінця у місто за двома товаришами мисливого. Мали також принести отруї, рушниці, заліза (самолови).

Пастухам заборонили пасти череди під лісом.

Уладили великі лови. В ріжних місцях ліса позасідалися мисливці.

Та вовки видно не довіряли, бо вже не виходили на поле. На другий день прийшла вістка з сусідніх сіл, що відтам забрали богато овець.

Три дні бавилися так мисливці та вовки у піжмурки. Міщухи неструджено оглядали кожен слід під лісом. Переконалися, що вовки передісталися в однім місці, де ліс, здається, був найгустіший. Там тихо-тихесенько викопали глибоку яму. На дні вона була ширша ніж угорі. Накрили її галуззям.

Заки зайшло сонце, всі мисливці знову повилазили на дерева. Одначе ніодин вовк не показувався. Коли стало розвиднюватися, мисливці зібралися та пустилися додому.

Були ще доволі далеко від села, як почули, що собаки чогось страшно стали брехати. Як мисливців не було дома, вовки напали на теля посеред сільської дороги.

Ця нахабність розлютила міщухів. А сільські мисливці похнюпили голови. Не хотіли більше виставляти себе на сміх перед мужиками.

Четвертого дня від того часу як міський мисливець провів ніч у вовчому ярі, відвідав він пастушка.

— Скажи, хлопче, де ти тепер пасеш череду?

— Під лісом не вільно вже нам. Тепер вівці мусять пастися на пасовищі за селом... одначе там нема трави; вони цілісенький день мекають з голоду...

Мисливцеві прийшла добра думка до голови:

— Пане війте, дайте оголосити, що всі череди можуть знову пастися під лісом.

Пастухи зраділи. Пігнали вівці в долинку над рікою здовж ліса. Люди, маржина та собаки счиняли знову галас над берегами Іскару, начеб нічого не приключилося.

Під вечір на дерева вилізли лише три міські мисливці. Посеред левади кучерявий пастушок грав завзято на сопілці.

Хай вовкам здається, що все є, як колись було.

Коли зайшло сонце, пастушок пігнав череду додому. Та передтим, як були врадили, припняв до палика паця, що все ходило з чередою. Череда відійшла, дзвіночки чути було щораз слабше. Свиня квичала. Потім повертілася ще кілька разів довкола палика та сіла.

Стемнілося. Свиня час від часу квичала. Та ось стали обзиватися й вовки — після чотироденної перерви. Місячне сяйво освітило поле. Довкола стали ворушитися довгі чорні тіни; розглядалися обережно.

Нараз паця заквичало страшно. Вмить кинулося шість великих вовків на нещасне сотворіння. З невеличкої віддалі роздалися три стріли. Три вовки качалися в траві та стращно завивали. Інші вовки пристанули на хвилиночку наче приковані. Впали знову стріли й поклали знову трох вовків.

Тепер з ліса пронісся проймаючий рев. Вовча тічня зрозуміла смерть і завивала.

Мисливці позіскакували з дерев. Постягали вбиті звірюки до купи — шість величезних вовків.

У ямі також пощастило мисливцям. У глибокій, темній ямі кусалися три нші вовки. Кількома стрілами зробили їм кінець. Один мисливець пішов у село по віз. За хвилю пів села було на ногах. Зібралися довкола неживих звірюк. Принесли вино. Дудар грав на дуду.

(З болгарського переклав М. Н.).

Ніякий культурний нарід не може обійтися без шкільного Товариства, яке в національній державі стає клітиною державно-освітного апарату, а в мішаній — доповнює її занедбання чи недогляди в освітній роботі. — Скількиж більше значіння для бездержавного українського народу має „Рідна Школа" в старому краю! Памятаймо на це!

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ГАРТФОРД, КОНН.

Листопадове Свято.

Свято відбулося 6-го грудня при великій участи місцевих і позамісцевих Українців. Зпочатку здавалося, що Українці в нашій околиці поділяться й будуть святкувати два свята, однак задля загального добра ріжні ґрупи між собою погодилися й разом відсвяткували свято 6-го грудня. Колиб ми не вміли навіть у малих справах погодитися, то як тоді моглиб ми годитися в великих справах, щоб показати себе перед культурним світом, що ми вже доросли до державної самостійности. Свято відбулося в нас у відповіднім порядку. О. Пристай відправив панахиду за померлих борців України. Всі, що брали участь у приготованім програмі, виконали свої ролі з патріотичною посвятою й любовю. Більше понад це ми не можемо очікувати. Тому що все, що зроблене помильним чоловіком, не може бути досконале, тому й у нашій програмі були точки, які критичне око моглоб скритикувати. Та добрі прикмети далеко перевищили усякі неточности.

Парох о. Пристай переправаджував програму й сказав щире вступне слово. Потім парохіяльний хор відспівав кілька пісень, а добр. Галенда сказав по англійськи промову. Він між иншим звернув увагу публики на Франкову поезію „Блажен муж", в якій І. Франко показує на прикмети правдивого героя.

Відтак гр. В. Кедровський виголосив святочну промову, в якій змалював щирі змагання українського народу в часі війни нашого народу за нашу національну свободу. Бесідник подав факти, які свідчать, що нарід зробив у ті часи все те, що він міг зробити в таких скрутних обставинах, в яких наш нарід в часі світової війни й по ній знаходився.

Пан В. Калина з Ансонії промовляв щиро й попросив публику до зложення жертв на нашші пекучі національні цілі. Панночки М. Драпяк, Е. Нестерук, А. Курдина та хлопчик Д. Вишневський гарно віддеклямували святочні деклямації, Український квартет заспівав дуже добре дві пісні. Пані Маланчук дарувала українську ляльку, котру розіграно, а прихід призначила на політичних вязнів.

Прихід зі свята був такий: Жертводавці при вступі і дрібні збірки $103.95; з розіграння ляльки $25; з української презвитерської церкви $6. Разом $134.95.

Розходи зі свята: $49.20.

Осталося $85.75, котрі післано: на українських інвалідів $27.40; на У. В. О. $27.35; на політичних вязнів від пані Маланчук з ляльки $25; на політичних вязнів укр. презвитерська церква $6. — Разом вислано через Обеднання $85.75.

Іван Нестерук.

ЧЕСТЕР ПА.

Про український танок і пісню.

В „Свободі" з 21 грудня 1931 р. дописувач Л. М. смушно завважує у своїм дописі „Про Кубанських Козаків", що **„маємо в Америці славного нашого Кошиця, а нема славного нашого національного хору. Маємо ґеніяльного діриґента і пісню, а марнуємо все те, коли інші свою славу і культуру підносять".** Над висказами шановного дописувача треба нам добре застановитися. Це прямо сором, що ми, Українці, допускаємо, щоб нашу пісню й танки викривлювано в Америці на жидівсько-малоросійський лад та ще за це збирано лаврові вінці слави, а до того і гріш. Нам треба дійсно подбати про те, щоби наш ґеній А. Кошиць міг мати між нами поле до дальшої праці. І от п. Василь Авраменко, будучи в нас в четвер на відчиті про український танок, порушив також справу української пісні й орґанізації українського національного хору, якого діриґентом мав би бути А. Кошиць.

Говорено також про потребу заложення курсу інструкторського, який стояв би під управою Кошиця.

Це золоті думки, які повинні статися ділом. Хочемо вірити, що вже на найближчій виставі української штуки в Ню Йорку, яку плянує поставити Авраменко — співатиме вже хор Кошиця. А тепер покищо приготовляється тут виступ українського танку в Филаделфії дня 9 квітня 1932 р. І наша честерська громада при 4-тій і Ворд вул. рішила своєю ухвалою з 22 грудня 1931 р. не остатися позаду, а взяти участь в цій виставі. І в нас зорґанізовано вже школу українського танку і вже розпочато працю. Вибрано заряд школи: І. Олійник, голова, Марія Лаврик, касієрка, і нижче підписаний, секретар.

Хоч тяжкі тепер часи, але хочеться вірити, що по такій дуже зниженій ціні курсу танків стане в Честер сотня старших і дітей, щоб вивести нашу штуку на нашу славу.

С. Мусійчук.

PHILADELPHIA, PA.

Join Ladies Auxiliary of the Ukrainian Legion.

A meeting sponsored by the Ladies Auxiliary of the Ukrainian Legion was held on December 19, 1931, in the home of Mrs. G. Gallan, President of the Auxiliary.

Open discussion in which all members took part embraced the following topics: (1) Organization; (2) Membership; and (3) Future Work.

One of the foremost points was the arranging of a banquet which is to be heid in February and proceeds of which are to be used for the publication of the Military Almanac.

The purpose of the Auxiliary is to assist the Ukrainian Legion to carry on their work. To cooperate properly, we need as many members as possible to join the Auxiliary.

Ladies, who approve of the work of the Ukrainian Legion, and are willing to work with us, are cordially invited to become members of the Auxiliary.

It my be of interest to know, that though our Organization is composed mostly of the American Ukrainians, we do not forget our people abroad; The entire profit from our last year's entertainmet we sent to disabled war veterans and girls scouts, daughters of former soldiers of the Ukrainian Army.

Since the Organization is the only Ukrainian Women's Organization with the aim of upholding the military traditions of our nation, it is the duty of every enlightened Ukrainian girl and woman to join the Auxiliary and work with us.

If the Ladies in other cities wish to organize the Ladies Auxiliary of the Ukrainian Legion, please communicate with the Secretary, who will gladly submit all particulars. Please write to:

Ladies Auxiliary of the Ukrainian Legion,
c/o Josephine Gibbons, Sec'y,
P. O. Pox 578, Phila., Pa.

Синок: Тату!
Батько: Що?
Синок: Я хотів спитатися тебе щось...
Батько: То питайся скоро, бо я не маю часу, вже мушу йти
Синок: Чи як пчола сяде на кропиву, то вона вжалить кропиву, чи кропива вжалить пчолу?

ЛИСТ З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Наша редакція одержала безпосередньо з Радянської України листа від свого читача, що, наслухавшись в Америці байок про „рай" на радянській Україні, виїхав туди. Містимо цей лист без змін, лише виправивши правопис.

Радянська Украіна
13. грудня 1931 р.

Теперішне положення на Радянській Україні.

Большевицька преса розписується про свої „достіженія". Ви читаєте в большевицьких ґазетах, що продукція збільшилася десять разів проти довоєнного часу. Значить, і життя повинно би бути десять разів поліпшене. Та так воно не є. Народ голодний, обідраний до нитки. Кождий тяжко зітхає й запитує один другого: „Як довго ще так буде? Нащо ми живемо?"

Злодіїв повно. Ідеш вулицею вечером, а тебе роздягають з одежі, бо людям усього бракує. В малім містечку годі ножа купити, або якої посудини. Скрізь великі „очереді"; люди стоять на дощі годинами в черзі й, не діждавшись нічого, вертаються додому з нічим. За хлібом треба стояти в черзі, за водою з відрами теж у черзі і т. д. Люди простуджуються і дрижать від зимна не лише на вулиці, але й вдома, бо брак топлива й нафти до освітлення.

В комуністичних їдальнях брудно й зимно. Борщ варять із замерзлої картоплі та з замерзлої капусти. Та большевицькі крикуни живуть краще. Вони такого борщу не їдять. Хліб робітникам дають гливкий, напів недопечений і чорний, як земля. Хліб такий, що й свиня його не їлаб. Робітники ходять брудні й чорні як саджа, бо нема чим себе обмити з бруду: не дістає води, а мила зовсім нема.

Все дуже дороге. Наприклад, кальоші коштують 15 до 25 карбованців, і т. д. А заробітки некваліфікованого робітника виносять від 60 до 100 карбованців на місяць. Тепер нехай наші робітники в Америці уявлять собі большевицький „рай".

Половина населення має туберкульозу, бо погано віджвлюється. Чужинці сміються з такої свободи, яку тут маємо, й кажуть: „У вас можна лише шлунок випорожняти свобідно під плотом", де також „свобідно" лежать здохлі коти, собаки, а то навіть свині.

Коли я запитав одного тутешнього старого мешканця: „Чому це так зле все?", то він відповів мені: „А хіба ви не „здешний"? Хіба ви не памятаєте, як у 1921 році люди лежали тижнями непоховані, в часах голоду, а трупним смородом заражували повітря?"

Пишу ці стрічки не для аґітації, а на те, щоб написати, як тут є на ділі.

Здоровлю Вас. Ваш бувший читач...

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Провіденс, Р. А., До збірки на вічу додається жертводавців: К. Лех 50 ц. і М. Лободяк 25 ц.

Т. Т., Фреквил, Па. Ваші уваги в справі молоді й школи дуже слушні, але про те вже була в нас мова. Цікаво було би почути від Вас і других, що на Вашу думку треба робити, щоби це поправити. От про те пишіть.

ВІДОЗВА

ДО ОДНОСЕЛЬЧАН СЕЛА СТРІЛИСКА СТАРІ, ПОВІТ БІБРКА.

Дорогі Родимці! До Америки приїхала дочка Федя Лободинського, котрий поселився на ґрунтах Стрілиск Старих, і привезла лист від комітету Народного Дому. Як видно з фотоґрафії, яку вона привезла, Дім вже збудований, тільки ще треба верх затягнути. Будова дуже гарна, вся з каміння й цегли. Хто бачив ту фотоґрафію, тому з радости слези потекли.

Колись я просив за жертвами на дім, то все діставав одну відповідь: „Най вони там щось роблять, то й ми поможемо". Через те нюйорський комітет був зобовязаний віднестися писемно до Будівляного Комітету з таким домаганням. Тепер, як видно, наші Брати в Старім Краю виконали свій обовязок: здвигнули святиню, якій рівної близько нас нема. Тепер вони нас просять, щоби ми в Америці виконали хоч малу частину діла, а то затягнули верх на будові.

Дорогі Родимці! Нас односельчан Стрілиск Старих є тут 64 душ. Подумаймо собі, що ми дали тільки по $10. Яка се вже гарна сума! Та прецінь навіть її ми не зібрали. Як секретар цього Комітету тому два роки написав до всіх і вислав лісти до збирання жертв, богато ліст вернулося (без подання причин). Зголосилося всього нас вісім і ми зі своїми й чужими жертвами вислали $167.50. Між нами були лиш два, котрі зложили повище $50. Отож, Дорогі Родимці, поправмося тепер. Правда, дуже тяжкі в нас часи, але пригадаймо собі, що як ми тут мусимо їсти три рази денно, так нашим браттям у рідному селі треба святині освіти й організації. Вона вже виставлена, треба її тільки викінчити на користь і славу нашим братам. Тож підім у свята з колядою. Даймо від себе, що зможемо. Комітет в Ню Йорку подасть до відома всі жертви. Хто хотів би побачити фотоґрафію, най прийде на адресу:

Ілія Гузар, секретар Комітету,
532 E. 18 St., New York, N. Y.

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У.Н.СОЮЗА.

Справлення помилки. — В оголошенню братського уряду з Вілмінгтон, Дел., в числі Свободи 302, подано мильно імя Петро Сав, а має бути Петро **Сас.** За це перепрашається пошкодованого.

ТОЛІДО, О. Бр. св. О. Николая, від. 167, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 10 січня, в годині 2-гій пополудни, в Юніон гали, 2750 Лягранджул. Проситься всіх членів прибути на час. — Д. Медецький, предс.; Ю. Крук, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Стефана, від. 221, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 10 січня, зараз по Сл. Божій, в гали парохіяльній при Оклей і Райс ул. Буде справоздання контр. комісії за 1931 рік і вибір уряду на 1932 рік. Проситься всіх членів прийти на збори послухати звітів урядників, а заразом буде багато нових ухвал щодо дальшого розвитку нашого товариства. Довгуючі члени будуть суспендовані, коли бодай не зголосяться до фін. секр. Вписуйте свої діти до У. Н. Союза, а не до чужих асекурацій. — М. Барабаш, предс.; д-р С. Кочій, рек. секр.; Т. Шпікула, фін. секр.; Я. Бас, кас.

ҐЕРИ, ІНД. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 100, і Тов. ім. Івана Франка, від. 389, повідомляють всіх своїх членів, що вище згадані відділи зістали злучені і що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 10 січня, в годині 2-ій пополудни, в Гей Нейборгут Гавз, 1700 Адамс ул. Проситься всіх членів прибути на мітінґ, бо буде вибір спільного уряду на 1932 рік і будуть рішатися дуже важні справи, дотикаючі всіх членів. Нагадується довгуючих членів, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі за них будеся відсилати вкладок до У. Н. Союза. — Андрій Цебак.

ШЕНАНДОА, ПА. Бр. св. Володимира, від. 98, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться 10 січня, в неділю, пополудни. Проситься всіх членів прийти на мітінґ і заплатити свої належитости. Не явившийся на мітінґ член буде суспендований. — П. Рудий, предс.; Іван Земба, кас.; Афтанас Гевчук, секр.

Французький гуморист, Трістан Бернар, працював замолоду в якійсь редакції. Раз виплатив йому касієр тієї газети самими пять-франківками. На другий день приходить письменник до касієра обурений:

— Встидайтеся, — сказав він касієрови — ви дали мені вчора одну фальшиву пять-франківку.

— Нічого, ось вам за неї даю іншу! — сказав касієр.

Трістан Бернар сховав пятьфранківку в кишеню.

— А деж ця фальшива? — спитав касієр.

— Фальшива? — крикнув обурений гуморист. — Тепер іще сушите мені голову тією фальшивою?! Я мав досить клопоту, заки вдалося мені її розміняти!

—o—

Добрий критик.

Славний французький маляр Давід (1748—1825) у молодих літах намалював у Римі портрет якоїсь княжни. Приятелі сказали, що портрет ні трохи не потрібний. Давід сказав, що це, чи образ подібний, чи не подібний до оригіналу, порішить маленький песик княжни. Тому відіслали портрет до княжни, де зібралися й приятелі, щоби бачити, чи пес пізнає свою паню. Прикликали пса і підпровадили недалеко портрету. Пес зараз підбіг і став облизувати мальовило, як високо міг засягнути. Маляр вийшов побідником. Усі приятелі твердили, що маляр мусів через ніч поправити образ, коли песик зараз пізнав свою паню. В дійсности Давід натер передтим добре образ солониною. Ніс пса, як виявилося, був гостріший ніж очі критиків.

—o—

Гордий наречений: Я заробляю стільки, що міг би вдержати дві такі жінки, як ти.

Практична наречена: Дуже добре! Коли так, то я заберу з собою мою маму.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

НЮАРК, Н. ДЖ.

В лучности сила.

Комітет Злучених Громад, Товариств і Січей, зорганізований для несення матеріяльної помочі старому краєви, істнує короткий час, бо всього три місяці, а вже виказав добрі наслідки своєї діяльности. Дня 7-го листопада відбулося Листопадове Свято, з якого вже вислано через Обеднання до краю на інвалідів і сироти по погиблих українських жовнірах $119, наразі ще не зібрано всіх тикетів і годі дати точне справоздання. Дня 22-го листопада відбулося з нагоди 50-літної річниці Рідної Школи віче, з якого прийшла збірка в готівці і деклярціях $445.57, які то гроші вже зібрано і по відтягненню льокальних розходів вислано Рідній Школі через Обеднання.

На Рідну Школу зложили слідуючі товариства і одиниці.

По $25: Чорноморська Січ, 3-та сотня; Тов. Тернопільщина, Тов. Ів. Ґонти, Тов. Ів. Франка, Тов. св. Вознесенія, Будівельна Комп. Ковальчук Яцентій; Українська Правосл. Громада $20; по $15: Українська Презвитерська Громада, Тов. М. Грушівського; по $10: Сестрицтво Любов Нар. Помочі, Тов. Олени Пчілки, Сестрицтво св. Покрови, В. Ткач, Д. Чорнюк, Й. Варніцький; по $5: Й. Куйбіда, П. Сосницький, Ів. Ткач, проповідник В. Кузів, о. Л. Кушнір, Ів. Вареница, С. Гарцула, Ів. Скрипець, Перчак, М. Вітишин, С. Наконечний, Т. Боднар, Т. Дмитрів, Укр. Базар: Ів. Височанський, К. Яцентий; по $3: Ів. Паньків, Гр. Махнач, П. Грицишин, П. Кецко; по $2: Гр. Маньківський, П. Псуй, М. Шкільний, Ф. Салюк, М. Павлусь, П. Канарок, Д. Чикал, А. Саміла, Е. Онищук, В. Євдощин, Ів. Тарнавський, П. Ковадло, Д. Юрій, В. Спігур, Т. Стасіцький, Я. Шашковський, М. Марків, Н. Плечій, К. Багрій, Ол. Шумський, В. Чуй, Ів. Отаманець, С. Ґура, А. Іванський, Ів. Наконечний, Ів. Височанський; по $1: В. Дускучинський, Ів. Петрів, Л. Горман, Д. Доля, Д. Гітота, Ів. Мудровський, М. Рудий, Ів. Соколовський, К. Білас, А. Пітула, Ол. Гриньковська, Ол. Паньків, С. Воробець, Ґима, Ю. Баранюк, Гр. Папаца, Гр. Воробець, К. Галушка, Д. Кіт, М. Марад, М. Воробець, С. Ковадло, М. Варищак, Ів. Гріник, П. Крупніцький, М. Глуханик, Ів. Ухман, А. Мудровський, М. Дячун, Ів. Варніцький, В. Турчин, Т. Сосніцький, В. Коритко, Д. Іваськів, Н. Тимчишин, П. Сіпгалевич, Гр. Дорошенко, К. Хитяк, С. Балита, М. Богачик, П. Палубяк, Р. Отрок.

Дрібна збірка $4.57. — Разом $445.57.

Вислано на Рідну Школу через Обеднання $243.80 і $179.

Галя, оголошення, кореспонденція і подорожі $22.77.

Разом вислано на край $422.80.

За Комітет Злучених Громад, Товариств і Січей:

Дмитро Чорнюк, голова;
Яким Шашковський, касієр;
Олекса Шумський, секретар.

ЗІ СПОРТУ.

PERTH AMBOY, N. J.

The Ukrainian Jr. Varsity is one of the strongest intermediate and light senior teams in Perth Amboy, N. J., and is anxious to book games with some of the leading teams of Elizabeth, Newark and New York. The Ukrainian Jr. Varsity is anxious to book the Ukrainian Sitch of Newark. The locals will play a home game if the Sitch consents to play. Games may be booked with the Ukrainian Jr. Varsity by writhing to Mgr. Steve Waznee, 354 Lawrence St., Perth Amboy, N. J.

The Ukrainian Jr. Varsity in two recent contests has placed itself in a higher place. The first team, Holy Trinity Aces, were downed to the tune of 30—15, and the second, the Social Club of Perth Amboy, 27—24. „Kirbey" Kosmyna and „Ed" Godek led the Ukrainian Jr. Varsity in both games. In the first game Kosmyna and Godek made 8 point apiece and Walter Bobick came second with 7 points. In the second, Kosmyna and Godek made 6 apiece and Walter Bobick took second honors again with 5 points. An excellent game was played by the pivot man Harry Kuree, and credit should be awarded to Steve Waznee, Walter Potkonick and Frank Kosmyna. These boys were playing a splendid game at their guard beats.

BOX SCORE.

Ukrainian Jr. Varsity

	Pos.	Goals	Fouls	Total
K. Kosmyna	F.	4	0	8
Waznee	F.	2	0	4
Kosmyna	C.	1	1	3
Bobick	G.	2	3	7
Gadek	G.	3	2	8
Total		12	6	30

Holy Trinity Aces

	Pos.	Goals	Fouls	Total
Kocsik	F.	1	3	5
Moncha	F.	0	0	0
Torek	F.	0	0	0
Hasley	C.	0	1	1
Kazmir	G.	1	1	3
Yaros	G.	2	2	6
Grega	G.	0	0	0
Total		4	7	15

Referee—Karl.

Ukrainian Jr. Varsity

	Pos.	Goals	Fouls	Total
K. Kosmyna	F.	3	0	6
Waznee	F.	0	0	0
Kurce	C.	2	0	4
Potkonik	G.	1	1	3
Bobick	G.	2	1	5
F. Kosmyna	G.	1	1	3
Gadek	G.	3	0	6
Total		12	3	27

Social Club

	Pos.	Goals	Fouls	Total
Reinert	F.	3	2	8
Weir	F.	1	0	2
Osecski	C.	4	0	8
Gardner	G.	2	0	4
Portlle	G.	0	2	2
Swanik	G.	0	0	0
Dudas	G.	0	0	0
Total		10	4	24

Referee—Karl.

ЖАРТИ.

Використування письменника.

В повісти „Розвіяні мрії" описує славний французький письменник, які то муки й клопоти переходять письменники з видавцями, котрі їх страшно використовують. У молодих літах Бальзак пробував продати якусь повість і дав її рукопис видавцеви. Той прочитав повість і так одушевився нею, що рішився дати авторови за неї три тисячі франків. Щоби розмовитися з Бальзаком, спитав про його адресу. Коли довідався, що він живе в убожчій дільниці Парижа, постановив не дати йому за повість більше, ніж 2,000 франків. Колиж пізніше прийшов перед дім, у якім жив Бальзак і довідався, що він живе аж на 6-му поверсі, сказав собі, що вбогий письменник повинен задоволитися й сумою тисячу франків. Колиж вкінці станув у нужденно вмебльованій кімнаті перед письменником, який пізніше став таким славним, не завагався сказати до Бальзака:

— Дам вам готівкою триста франків за вашу повість.

І Бальзак згодився, бо мусів.

—o—

До Бернарда Шова прийшов раз кравець, щоби приміряти на ньому одяг. Шов сидів саме при столі і щось писав, тому був невдоволений, що кравець перешкаджає йому в роботі.

— Любий пане, — сказав він до кравця — чи не могли би ви мені приміряти одягу на сидячки. Цеж моя звичайна позиція в життї, тому поправді до неї повинен бути пристосований одяг.

—o—

Чотиролітній Івась сидить у кухні, а мати вийшла до сіней, говорить із сусідкою. Нараз на кухні шум... вибігло молоко. Хлопчик біжить до мами й каже:

— Мамо, ходи скорше! Є більше молока, ніж горшка!

—o—

В народній школі.

При науці азбуки вчитель показує на велике „С" і питається одного з учеників:

— Куперяк, знаєш цю букву?

— Так, — відповідає ученик — з виджения знаю її дуже добре, лише не знаю, як називається.

Оптиміст.

— Той Шваківський то страшний оптиміст! Узяв участь у фантовій льотерії, в якій головною виграною є авто і вже на гвавт узявся будувати гарадж!

— Е, то ще нічого! Недавно пішов без цента до гостинниці, зїв гарний обід і ще казав дати собі устриці, бо сподівався, що знайде в них перлу, якою заплатить за зїджений обід.

—o—

Зрезигнував з доброї опінії.

Івась і Юрко прийшли в гості до тітки. Підвечірок. На столі лежать два шматки торта, малий і великий.

— Я цікава, — каже тітка котрий з вас добре вихований.

— Е, то Юрко, — відповідає Івась і хапає більший шматок торта.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАН І ДОРОГОЦІННОСТИ З МІСТА ОПАР.

32.

Вепер нарешті прийшов до свого намету. Тут він постарався в першу чергу трохи почиститися й поголитися після довгого часу ріжних пригод у джунглях. Вмолившись начисто, він рішив трохи полюбуватися своїми дорогоцінностями. Адже він їх ще не розглядів добре. Діставши свій капшук з дорогоцінними каменями, Вепер висипав їх частину на стіл і при світлі лямпи почав любуватися грою світла на них.

—o—

Вепер уже мріяв про те, коли він продасть ці дорогоцінности, втече від Ахмета Зека й зажиє вільним життям багатої людини. В уяві Вепера малювалися картини майбутнього безжурного життя. Весело він позирнув у зеркало, сподіваючись побачити в ньому своє щасливе обличе, але замісць того він побачив, що там відбивається лице Ахмета Зека, котрий через килими в дверях саркастично дивився на Вепера.

—o—

Обличе Ахмета Зека зникло, а Вепера відразу охопив страшний жах. Він знав, що жорстокий Араб не простить йому обманства. Зек узагалі мав звичку ніколи ніяких цінностей не випускати зі своїх рук, а власників цінностей вбивати, щоб не мати з ними пізніше клопоту. В очах Вепера почорніло й він, зібравши дорогоцінні камені до капшука, почав готуватися лягати в ліжко. Був сам не свій і дрїжав зі страху.

—o—

Кілька годин пізніше в темний намет тінню вповзла висока постать Зека. Він як кіт підкрадався до ліжка з високо піднятим у руці довгим ножем. В темноті Зек нащупав ліжко й покривало на ньому. Саркастично посміхаючись, Зек високо замахнув ножем і втопив його в покривало. Ніж глибоко ввійшов. Ахмет Зек кілька разів вдаряв ножем з усього розмаху, але не чув найменшого звуку зпід покривала.

—o—